

Връзката на Ередиа със спасението е по две линии: на християнството (Христос - Спасителят) и на медицинското му образование. Но като служител на Църквата и на Ордена си, той е загрижен не толкова за спасението на душите, колкото за властта си над тях. Ередиа периодически преназовава обектите на спасение, като ги субординира. По този начин на върха на йерархията се оказва християнската вяра - от негова гледна точка най-висшата ценност, която е застрашена: „... Но какво съм аз, какво сте вие, какво са те пред вечната цел на **вярата**, която трябва да спасим!“ Фанатизмът на Ередиа девалвира всички възможни жестове на спасение (например в диалог с Фани: „*Онази вечер вие ме прикрихте с тялото си от куришумите на анархистите, но не искахте ли да ме спасите само за себе си?*“ - 221) и с това обрича на гибел себе си и своя свят.

В „Роман без заглавие“ ролята на „Спасителя“ е изведена до структурираща във взаимоотношенията между персонажите. Завръзката на романа се гради върху акта на спасяване: Адамов спасява брата на Адриана, който от своя страна спасява сестра си, замествайки я в смъртоносния скок. Тази логика на заместването, която превръща Адамов в косвен спасител на Адриана, получава в по-нататъшното развитие на романа дълбинно-психологическата си обосновка. Така Адамов се оказва зададен като изначално противоречив образ: архетипът на „Спасителя“ у него, оповестен чрез Персоната (временно работи като спасител на плажа), се наслажда върху архетипа на „Скитника“ и авантюриста (завършил е „с отличие“ Морското училище, очаква го добро бъдеще на морски капитан). Партниращите му персонажи - преди всичко Адриана, но също и Мария - се вкопчват в тази Персона на Спасителя, трансформират я от плана на социалното в плана на интимното с надеждата Мария да я задържи, а Адриана да я обсеби.

Ефимерността на идеята за спасението най-ярко се проявява в романа „Тютюн“. Противоречието между спасение и гибел се изостря до катастрофичност към края на романовото действие (извън социално политическата катастрофичност, свързана с края на Втората световна война). Всеки един от „обречените“ герои напразно се опитва да спаси най-голямата ценност в живота си: Борис - поредната голяма сделка; Костов - нереализираната си човечност чрез провалилия се опит да осинови едно дете; Ирина - самоосъществяването си чрез любовта. Чрез професията си на лекар Ирина е приобщена към архетипа на „Спасителя“. Колкото